

avaloracion diagnostica educacion primària

competència comunicativa: aranés

comprenença orau e comprenença lectora

Nòm e cognòms

Grop

instruccions

Aguesta pròva a dues parts:

- **Ena prumèra part**, as d'**escotar** un tèxe e respòner a ues qüestions sus aquerò qu'as entenut.
- **Ena segona part**, as de **liéger** damb atencion dus tèxtes e respòner a unes qüestions sus aquerò qu'as liejut.

Quauques qüestions les auràs de respòner marcant damb ua **X** era resposta corrècta. Sonque i a ua resposta corrècta entà cada qüestion. Se t'enganches raia era resposta enganhada e marca clarament era naua resposta.

I a d'autres qüestions a on tu auràs d'escriuer era resposta.

Excursion entar arriu

En prumèr lòc, escotaràs ues qüestions qu'auràs de respóner mès tard. A continuacion, escotaràs un tèxte dus còps. Eth prumèr ei tà respóner es qüestions e eth segon ei entà repassar es tues responses.

1 Quan anauen d'excursion damb tota era familha, Carles e sa papa tostemp trigauen eth camin der arriu perque ère...

- planèr.
- cuert.
- dret.
- apròp.

2 Qué portauen en morralet?

.....

3 Segontes Carles, entà saber se ploirie o non, auien de campar...

- er arriu.
- eth bòsc.
- es carrolhes.
- es bromes.

0-1

0-1

0-1

Comprenença orau

4 Qui anèc a cercar a Tòm quan se perdec?

- Eth pair.
- Era mair.
- Carles e Clàudia.
- Tota era familha.

5 A on ère Tòm?

- Perdut en bòsc.
- Laguens der arriu.
- Lairant ath bòrd der arriu.
- Corrent peth camin der arriu.

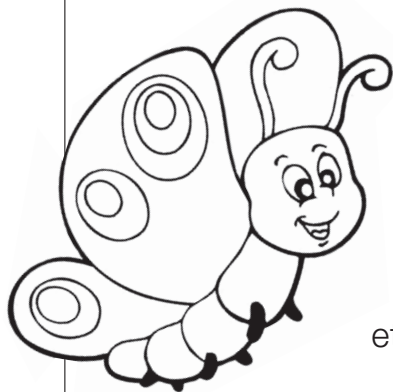
0-1

0-1

Lieg aquest tèxte tamb atencion e dempús respon as qüestions.

Vèrmes e parpalhòles

Quan era mair de Loís vedec aqueres erugues passejant-se pera taula, comencèc a cridar:

—Ja pòs trèir aquestes erugues d'aciu se non vos que vagen a parar enes lordères...!

—Mès, mama, de tant en tant an de hèr exercici —marronèc eth mainatge.

Finaument, Loís remassèc es erugues e se les ne portèc tara sua abitacion. Aiqui se i apilerauen mil e ua caishes e pòts, a on criaue es sues bestiòles.

A qui non li agradaue bric, açò des vèrmes, ère a sa pair. Eth senhor Vilalta ère un òme ben seriós, que se dedicaue a escriuer libres, e era afeccion deth sòn hilh li semblaue un disbarat. A mès, didie qu'es erugues li provocauen piquèra sonque de veder-les.

Damb Ròsa, era sua germana, tanpòc auie guaire sòrt. En principi, quan Loís comencèc a criar erugues, i mostraue un shinhau d'interès, mès tot cambièc un viatge qu'eth mainatge portèc tà casa ues erugues dera parpalhòla deth pin. Com se desbrenbèc d'avertir a toti qu'ère perilhós tocar-les damb es dits, Ròsa lèu n'agarrèc quauques ues entà veder-les de mès apròp. De seguida li gesserren uns graets ena pèth que durèren ua setmana. Sa pair escridassèc a Loís de mala manèra. Mès, gràcies a sa mair, que lo defensèc, podèc mantier era sua afeccion.

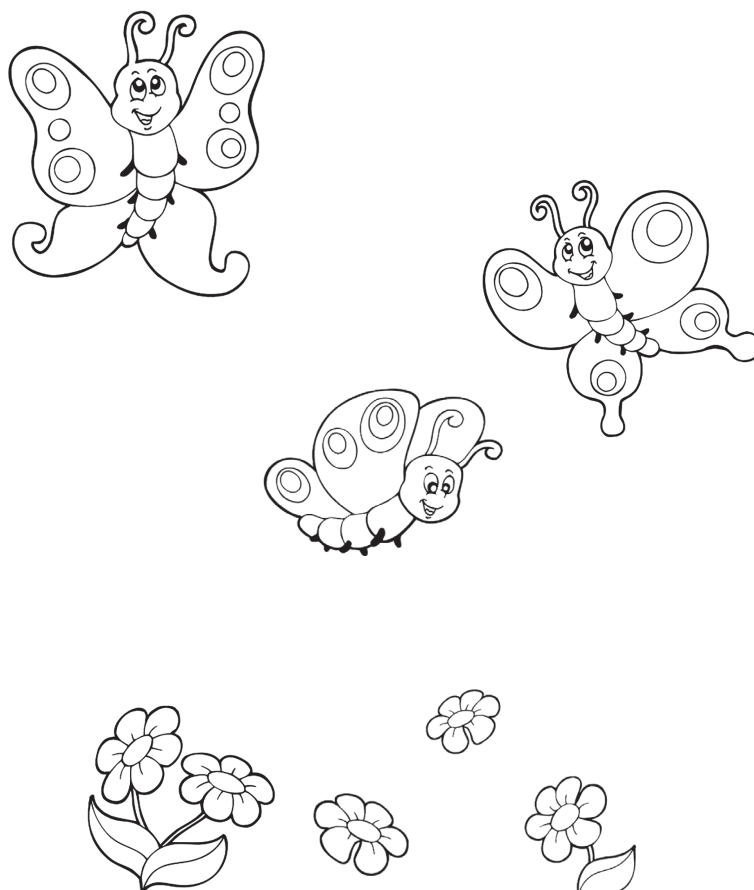
I auie viatges que Loís arribaue en casa damb ua bossa plea d'erugues qu'auie remassat de bèth arbe. Alavetz se passaue ues setmanes neurint-les, enquia que s'embarrauen laguens deth cocon o s'enterrauen dejós de tèrra. Ère com auer ua envolòpa suspresa, jamès non sabie qué ne gesserie, d'aiqui laguens.

Soent i neishie ua parpalhòla petita e escura; a viatges, i apareishie ua bèstia mès gròssa, damb es ales acolorides. D'auti, ath cap d'ues setmanes o d'uns mesi, ne neishien mosques o mosquits.

Eth susvelhant deth parc a on Loís anaue a cercar minjar entàs sòns vèrmes tanpòc non lo comprenie. Eth auie sajat de convencer-lo que non hège cap de mau as arbes prenent-les quauques huelhes, mès non i auie manèra e tostemp que l'atrapaue arrincant-ne, lo pelejaue o, s'ère luenh, se metie a tocar eth shiulet enquia que se n'anaue.

Jordi Viader, *La papallona misteriosa* (tèxte tradusit e adaptat)

Comprenença lectora: tèxte 1

1 Qué volie hèr era mair de Loís damb es erugues que i auie dessús dera taula?

- Criar-les.
- Observar-les.
- Hicar-les en bosses.
- Lançar-les enes lordères.

2 A on criaue Loís es bestiòles?

- Ena abitacion dera sua germana.
- Ena sua abitacion.
- En minjador.
- Ena codina.

3 Eth pair de Loís pensaue qu'era afeccion deth sòn hilh ère...

- ua activitat educativa.
- un bon entreteniment.
- ua bestiesa.
- massa cara.

4 Qué li passèc a Loís quan era sua germana se punchèc damb es erugues?

- Sa pair lo pelegèc.
- Ère tot preocupat.
- Sa mair l'escriassèc.
- L'obliguèren a lançar totes es erugues.

0-1

0-1

0-1

0-1

Comprenença lectora: tèxte 1

5 D'a on trège normaument Loís eth minjar entàs vèrmes e es erugues?

- Deth bòsc.
- Dera montanha.
- Des arbes deth parc.
- Des plantes deth jardin.

6 Eth vigilant deth parc pelejaue a Loís perque...

- caushigaue era èrba.
- non li agradauen es mainatges.
- non volie qu'arrinquèsse huelhes.
- pensaue qu'enlordie eth parc.

7 Aguest tèxte explique...

- quina ei era afeccion de Loís.
- com se cueden es erugues.
- a qué li agrade jogar a Ròsa.
- qué a de hèr eth vigilant d'un parc.

0-1

0-1

0-1

Lieg aquest aute tèxte damb atencion e despús respon as qüestions.

Ploirà o non? Es carrolhes mos ac dideràn

Vòs anar d'excursion? Sabes quin temps harà? Ploirà? Se guardes ben era natura, veiràs que mos da bèth senhau sus eth temps.

Aquest experiment t'ac demostrarà:

1

Cuelh ua carrolha de pin seca. Obsèrva eth sòn aspècte.

2

Banha-la damb aigua e dèisha-la reposar mieja ora. Veiràs qu'era carrolha, qu'abans ère dubèrta, ara s'a barrat completament.

3

Dèisha era carrolha mòja en solei, veiràs que quan se shugue se torne a daurir, tau com ère en un començament.

QUÉ A PASSAT?

Era foncion des carrolhes ei protegir eth seme d'a on neisheràn nauí arbes. Quan eth temps ei aumit, es carrolhes se barren entà evitar qu'eth seme quèigue en tèrra e se pèrde. En cambi, quan eth temps ei sec, es carrolhes se daurissen entà deishar gèsser es grans de seme, que trobaràn eth clima perfècte entà escampar-se e dar lòc a nauí pins.

Quan pèrden es grans de seme, es carrolhes continuen daurint-se o barrant-se damb era aumitat. Per aquerò, mos pòden servir entà saber quin temps harà: carrolhes dubèrtes indiquen clima sec; carrolhes barrades son senhau de mès aumitat e possibilitats de que plòigue.

<http://www.experiencia.com/pinas-que-predicen-lluvias/> (tèxte tradusit e adaptat)

Comprenença lectora: tèxte 2

1 Qué saberàs se hès aquest experiment?

.....

2 Com a d'èster era carrolha que te cau entà hèr er experiment?

- Seca.
- Petita.
- Aumida.
- Plea de seme.

3 Quina ei era prumèra causa que s'a de hèr damb era carrolha?

- Daurir-la.
- Pintar-la.
- Banhar-la.
- Shugar-la.

4 Qué hèn es carrolhes de pin quan senten era aumitat?

- Se daurissen.
- Se barren.
- Se poirissen.
- Pèrden eth seme.

0-1

0-1

0-1

0-1

5 Quina ei era foncion des carrolhes?

- Protegir eth seme.
- Shugar eth seme.
- Defensar es pins.
- Hèr que plòigue.

6 Qué passe quan eth seme què des carrolhes e eth temps ei sec?

- Deth seme pòden nèisher nauï arbes.
- Es grans de seme se shuguen e se pèrden.
- Deth seme gessen es flors.
- Indiquen que ploirà lèu.

7 De qué parle aquest tèxte?

- Des bòsqui dera Val d'Aran.
- Des diferents classes de carrolhes.
- De com remassar carrolhes en bòsc.
- D'ua curiositat des carrolhes.

8 Aquest experiment ei...

- util.
- perilhós.
- complicat.
- sonque entà adults.

0-1

0-1

0-1

0-1